

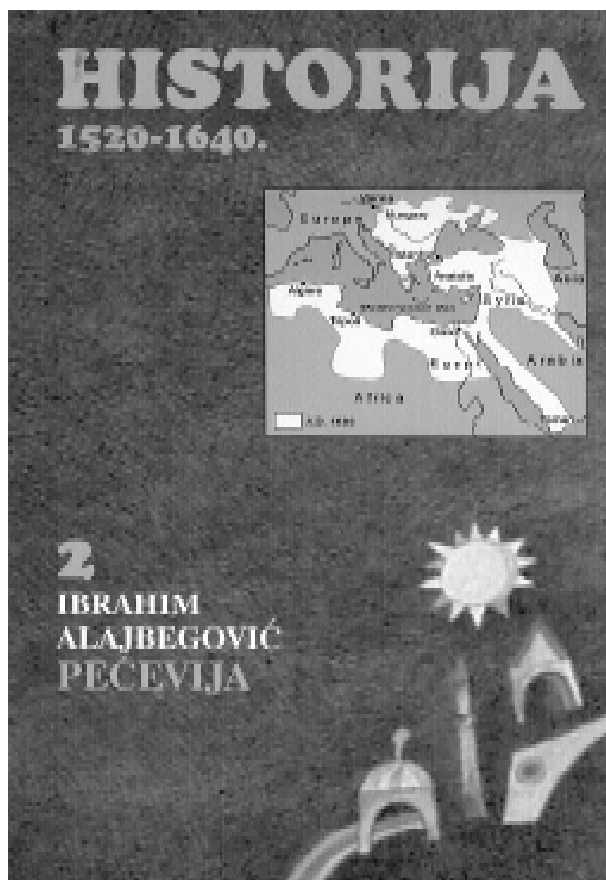
PEČEVIJINO STOLJEĆE

Ibrahim Alajbegović Pečevija: *Historija*, I. tom (1520.-1576.) i II. tom (1576.-1640.), "El-Kalem", Sarajevo 2001., Biblioteka "Kulturna baština". Prijevod, uvod i bilješke: prof. dr. Fehim Nametak

"Nema nijednog bošnjačkog pisca niti pjesnika na turskom jeziku čija su djela još za njihova života pobudila takvu pažnju kao što je *Historija Ibrahima Alajbegovića Pečevije*. A neposredno poslije njegove smrti njegovo se djelo toliko prepisivanjem umnožilo da se prijepisi njegove *Historije* nalaze rasuti po cijelom svijetu. Samo u Turskoj registrirano je preko četrdeset primjeraka, a još na desetine u rukopisnim kolekcijama širom svijeta", piše u svome Predgovoru prevodilac i neposredni tumač ovoga djela prof. dr. Fehim Nametak. Među onima koji su se posebno bavili Pečevijinim djelom prevodilac spominje Karascona, Kraeglitiza, Babingerea, te Ahmeda Refika, C. Baysuna, Bašagića, Handžića, Šabanovića, Balića. Bosanski čitaoci tek su u prilici da se Nametkovim prijevodom potpunije upoznaju s ovim velikim historografskim djelom iz osmanlijske (dijelom, naravno, i bosanske) povijesti.

Pečevija je ne samo prvi nego i jedini historičar koji se još u XVI i

XVII stoljeću "koristio prvorazrednim turskim izvorima kao što su: berati, fermani, bujuruldije,

defteri". Kao izvore, spominje i paše kod kojih je služio, među kojima su

Ferhat-paša Sokolović, Lala Mehmed-paša Sokolović i dr. Posebna draž ovoga spisa jest u tome, kako ističe profesor Nametak, što je najveći broj stranica Pečevija ispisao kao očevidac. Tako će godine 1595./1596. kao pregovarač opisati detalje pregovora o miru u kojima je aktivno sudjelovao: "U to vrijeme sam se ja, kao slobodan od službe nalazio u opkoljenom Ostrogonu. iako nisam imao zaduženje, ja sam bio taj koji je izašao iz tvrđave i otišao pregovarati". U nastavku Pečevija kazuje: "Zbilja, mislim da je umjesno da opišem ono što mi je prešlo preko glave, događaje koje sam osobno preživio, čak i kad bih samo iznio sažetak sažetka...". Profesor Nametak posebno podvlači Pečevijine kulturološke opservacije koje daju posebnu vrijednost ovome djelu. Primjerice, do u detalje je opisan dvorac u Ostrogonu sa svim njegovim umjetninama na-

kon što je pao u ruke Osmanlija. Na više mjesta spomenut će Ali Dede Bošnjaka, pa i to kako je u jednom vojnom pohodu naporedio jahao uz njega.

O značaju ovoga djela tek će svoju riječ imati reći domaći historičari, orijentalisti, kulturni tragači za zaboravljenim stranicama nacionalne povijesti, ali ono što je naša obaveza da ovdje posebno naglasimo jesu velike čestitke i prevodiocu profesoru Fehimu Nametku i izdavaču "El-Kalemu". Bez ove knjige bi naše znanje o Bosni iz XVI i XVII stoljeća bilo itekako nedovoljno i krnjavo.

Hadžem Hajdarević